

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22.02.1991, sp. zn. 6 To 1/91, ECLI:CZ:NS:1991:6.TO.1.1991.1

Číslo: 43/1991

Právní věta: Z podnětu stížnosti odsouzeného podané proti usnesení, kterým bylo rozhodnuto podle § 155 odst. 1 tr. ř. o jeho povinnosti nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, nelze přezkoumávat správnost předchozího pravomocného usnesení, jímž soud rozhodl podle § 151 odst. 3 tr. ř. o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanoveného obhájce. Pokud odsouzený nemá nárok na bezplatnou obhajobu podle § 33 odst. 2 tr. ř., o čemž soud rozhodne, je povinen státu nahradit tu částku, která byla na základě usnesení vydaného podle § 151 odst. 3 tr. ř. ustanovenému obhájci státem uhrazena.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 22.02.1991

Spisová značka: 6 To 1/91

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obhájce, Odměna obhájce, Ustanovení obhájce

Předpisy: 141/1961 Sb. § 151 odst. 3
§ 155 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 43

Z podnětu stížnosti odsouzeného podané proti usnesení, kterým bylo rozhodnuto podle § 155 odst. 1 tr. ř. o jeho povinnosti nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, nelze přezkoumávat správnost předchozího pravomocného usnesení, jímž soud rozhodl podle § 151 odst. 3 tr. ř. o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanoveného obhájce.

Pokud odsouzený nemá nárok na bezplatnou obhajobu podle § 33 odst. 2 tr. ř., o čemž soud rozhodne, je povinen státu nahradit tu částku, která byla na základě usnesení vydaného podle § 151 odst. 3 tr. ř. ustanovenému obhájci státem uhrazena.

(Usnesení nejvyššího soudu ČR z 22. 2. 1991 sp. zn. [6 To 1/91](#))

K stížnosti odsouzeného V. F. Nejvyšší soud ČR zrušil usnesení krajského soudu v Brně z 30. 11.

1990 sp. zn. 1 T 18/86 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením krajského soudu v Brně z 30. 11. 1990 č. j. 1 T 18/86-483 byla podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. uložena odsouzenému F. povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci JUDr. K. M. ve výši 1260,- Kčs.

Proti tomuto usnesení podal odsouzený ve lhůtě uvedené v § 143 odst. 1 tr. ř. stížnost. Tu odůvodnil jednak tím, že náklady obhajoby se zřetelem k tomu, že samotné soudní projednávání věci trvalo 11,5 minuty, považuje za nepoměrné, jednak přítomnost obhájce byla podle jeho názoru zcela zbytečná. Dále namítá, že právní pomoc obhájce je službou, na kterou se vztahují příslušná ustanovení občanského zákoníku. Protože v jeho případě má za to, že služba mu nebyla poskytnuta kvalitně, odmítá ji hradit. Závěrem pak žádal o zrušení napadeného usnesení s tím, aby bylo od úhrady zcela upuštěno, protože stejně nemá prostředky na úhradu obhajoby.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná, i když z důvodů, které v ní výslovně uvedeny nebyly.

Podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř., byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen (mimo jiné) nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou. Otázka, zda advokátu ustanovenému odsouzenému F. pro řízení o zkrácení trestu podle čl. II zák. č. 175/1990 Sb. náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů, resp. v jaké výši, byla řešena předcházejícím usnesením krajského soudu v Brně ze dne 10. 10. 1990 č. j. 1 T 18/86-477. Vzhledem k tomu, že toto usnesení již nabylo právní moci, nelze se domáhat řádným opravným prostředkem proti rozhodnutí o povinnosti hradit náklady trestního řízení přezkoumání tohoto předcházejícího rozhodnutí. To by bylo možné jen prostřednictvím mimořádného opravného prostředku. Z tohoto pohledu proto námitky odsouzeného směřující fakticky proti usnesení z 10. 10. 1990 nemají pro posuzování zákonnosti napadeného usnesení z 30. 11. 1990 význam.

Soud prvního stupně proto za této situace nepochybil, vycházel-li při stanovení povinnosti odsouzeného hradit náklady trestního řízení (v tomto případě vlastně jen řízení o zmírnění trestu) z částky stanovené pravomocným usnesením téhož soudu z 10. 10. 1990 č. j. 1 T 18/86-477. Přehlédl však, že povinnost k úhradě takových nákladů je odsouzenému namísto uložit, nemá-li nárok na obhajobu bezplatnou [§ 152 odst. 1 písm. b), § 33 odst. 2 tr. ř.]. Touto otázkou se však soud prvního stupně nezabýval, jak je patrné z vyhotovení napadeného usnesení. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud České republiky neměl dostatek podkladů pro to, aby k námitce odsouzeného, že nemá prostředky na úhradu obhajoby, blíže objasnil finanční a sociální situaci odsouzeného, nezbylo, než napadené usnesení podle § 149 odst. 1 tr. ř. zrušit a soudu prvního stupně uložit, aby o věci znovu jednal, doplnil dokazování o zjištění týkající se eventuální možnosti přiznání bezplatné obhajoby a potom rozhodl.